

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 622/2021
06.07.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Драган Пашић, адвокат из ..., против тужених Републике Србије - Министарство одбране, коју заступа Војно правобранилаштво, Београд и ББ из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене Републике Србије изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4402/19 од 24.06.2020. године, у седници одржаној 06.07.2022. године, донео је:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене Републике Србије – Министарства одбране изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4402/19 од 24.06.2020. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 296/18 од 28.01.2019. године одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезу тужени Република Србија - Министарство одбране и ББ из ... да му на име накнаде нематеријалне штете солидарно исплате и то: за претрпљене физичке болове износ од 400.000,00 динара, за претрпљени страх износ од 200.000,00 динара, за наруженост износ од 200.000,00 динара и за претрпљене душевне болове због повреде угледа, части и достојанства личности износ од 250.000,00 динара, све са законском затезном каматом од пресуђења до исплате, и одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 4402/19 од 24.06.2020. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и првостепена пресуда потврђена у делу става првог изреке којим је као неоснован одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужени обавезу да му солидарно исплате износ од 250.000,00 динара на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде угледа, части и достојанства личности, као и износ од 200.000,00 динара за претрпљене душевне болове због наружености, са законском затезном каматом. Ставом другим изреке, преиначена је наведена пресуда у преосталом делу става првог изреке, тако што су обавезани тужени да тужиоцу солидарно на име накнаде

нематеријалне штете исплате за претрпљене физичке болове износ од 70.000,00 динара и за претрпљени стран износ од 50.000,00 динара, укупно износ од 120.000,00 динара све са законском затезном каматом од 28.01.2019. године до исплате, у року од 15 дана од пријема пресуде, док је у преосталом делу тужбени захтев тужиоца за износ од још 330.000,00 динара за претрпљене физичке болове и за износ од још 150.000,00 динара за страх, односно за укупан износ од још 480.000,00 динара са припадајућом каматом, одбијен као неоснован, као и у ставу другом изреке, тако што су обавезани тужени да тужиоцу на име трошкова целокупног поступка исплате износ од 155.300,00 динара у року од 15 дана.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, и то усвајајућег дела става другог изреке, тужена Републике Србије – Министарство одбране је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП, у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. ЗПП, будући да је ревизија дозвољена јер је изјављена против дела другостепене пресуде којим је првостепена пресуда преиначена, а иницијално се не ради о спору мале вредности, и утврдио да ревизија није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени ББ је оглашен кривим за кривично дело напад на војно лице у вршењу војне службе из члана 404. став 2. у вези са чланом 33. Кривичног закона, у саизвршилаштву, и изречена му је условна осуда у трајању од шест месеци, правноснажном пресудом Вишег суда у Београду К 3458/10 од 26.11.2010. године. Тужени ББ је 21.10.2006. године нанео лаку телесну повреду тужиоцу, који је, као војно лице на служби у ВП ... вршио обезбеђење чланова породице председника Републике Србије. Том приликом тужилац је трпео болове и страх, интензитета и трајања као што је у поступку утврђено, а задобијене повреде се збирно и појединачно квалификују као јединствена лака телесна повреда. У време извршења кривичног дела тужени ББ је био запослен код тужене Републике Србије – Министарство одбране.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да постоји солидарна одговорност тужених за штету коју је тужилац претрпео, али да је потраживање тужиоца застарело и у смислу члана 376. ЗОО пошто је тужбу поднео 11.04.2012. године, а и у смислу члана 377. ЗОО, пошто је за кривично дело за које је тужени оглашен кривим предвиђено да застарелост кривичног гоњења наступа протеком рока од 5 година од извршења дела, а у току кривичног поступка тужилац као оштећени није истицао имовинско – правни захтев, због чега није дошло ни до прекида застаревања у смислу члана 388. ЗОО.

По ставу другостепеног суда тужиочево потраживање накнаде нематеријалне штете по основу претрпљених физичких болова и страха је основано, мада у мањем износу него што је тужбом тражено, због чега је тужбени захтев за ова два вида штете делимично усвојен. По становишту другостепеног суда, ово потраживање није

застарело јер у случају када је штета проузрокована кривичним делом, а за кривично гоњење је предвиђен дужи рок застарелости од рокова прописаних чланом 376. Закона о облигационим односима, захтев за накнаду штете према сваком одговорном лицу, а не само штетнику, застарева кад истекне време одређено за застарелост кривичног гоњења, у случају када је правноснажном пресудом утврђено постојање кривичног дела и учинилац оглашен кривим. За кривично дело за које је тужени ББ оглашен кривим прописана је казна затвора од три месеца до пет година затвора, те застарелост кривичног гоњења наступа пет година од извршења кривичног дела, у складу са одредбом члана 103. став 1. тачка 4. Кривичног законика, који се у конкретном случају примењује, с тим да застарелост кривичног гоњења у смислу члана 104. став 6. Кривичног законика у сваком случају настаје кад протекне два пута онолико времена колико је по закону потребно времена за застарелост кривичног гоњења. Како у конкретном случају апсолутна застарелост кривичног гоњења наступа протеком 10 година од извршења кривичног дела, дакле 21.10.2016. године, а тужба је поднета 11.04.2012. године, тужиочево потраживање није застарело.

Правилан је став другостепеног суда да постоји обавеза ревидента да накнади тужиоцу претрпљену штету.

Неосновано се у ревизији истиче недостатак пасивне легитимације тужене Републике Србије. Солидарна одговорност предузећа и других правних лица према трећем је прописана одредбама члана 170. до 172. Закона о облигационим односима, па за штету коју запослени у раду или у вези са радом проузрокоју трећем лицу одговара предузеће у коме је запослени радио у тренутку проузроковања штете, осим ако докаже да је запослени у датим околностима поступао онако како је требало. Према члану 171. ЗОО, одредбе овог члана примењују се и на друге послодавце у погледу одговорности за штету коју запослени који код њих раде проузрокује у раду или у вези с радом, с тим да лице које је оштећенику накнадило штету коју је запослени проузроковао намерно или крајњом непажњом, има право од тог запосленог да захтева накнаду плаћеног износа. Према члану 172. ЗОО, правно лице одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција. Супротно наводима ревизије, према члану 377. ЗОО, захтев за накнаду штете застарева кад истекне време одређено за застарелост кривичног гоњења према сваком одговорном лицу, а не само према учиниоцу кривичног дела. Као што је у поступку утврђено, у односу на друготуженог ББ донета је кривична пресуда 26.11.2010. године и истог дана постала правноснажна. Тужба за накнаду штете у овом парничном поступку је поднета 11.04.2012. године. Застаревање потраживања накнаде штете, које је прекинуто покретањем и вођењем кривичног поступка, почиње поново да тече од дана правноснажности пресуде којом је штетник оглашен кривим за догађај из кога је штета проистекла, без обзира да ли је у кривичном поступку био истакнут имовинско – правни захтев. Према члану 392. став 1. а у вези са чланом 388. ЗОО, после прекида застаревање почиње тећи изнова, а време које је протекло пре прекида не рачуна се у законом одређени рок за застарелост. Како од дана правноснажности кривичне пресуде – 26.11.2010. године до дана подношења тужбе 11.04.2012. године није протекао рок из члана 377. истог закона, потраживање тужиоца није застарело.

Из изнетих разлога, те како је и висина досуђених видова нематеријалне штете правилно одмерена у смислу члана 200. Закона о облигационим односима, Врховни касациони суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић